

Preface/Předmluva

Předkládaná kniha je určena odborníkům v zubním lékařství. Obsahuje veškerý materiál z dříve uveřejněných učebnic, které jsou již vyprodány. Manuál nemusí být určen k soustavnému studiu, naopak učitelé a studenti mohou vybírat texty a cvičení podle svého zaměření, jazykové úrovně a oblasti působení (např. recepce, ordinace, laboratoř, rentgen). Studenti, lékaři, dentální sestry, dentální hygienistky i recepční si mohou najít pro sebe užitečné fráze v českých překladech, řešení je výhodně umístěno v klíči za každou lekcí. Některé texty pomáhají základní komunikaci s pacientem, jiné připravují na studium odborných článků v angličtině či na účast na mezinárodních konferencích. V neposlední řadě je příručka výborným zdrojem aktuálních materiálů pro učitele odborné angličtiny ve stomatologii.

Contents/Obsah

Unit 1 9

U zubního lékaře; zdraví a bezpečí; opoždování v práci; marketing; propagační letáky; komunikace; povinnosti a neoperativní úkoly sestry; vedení záznamů, recepce, administrativní povinnosti; spolupráce s pacienty a zubními lékaři; asistence u křesla, komunikace a týmová práce, etika, vyřizování stížností, důvěryhodnost, souhlas

At the dentist's; health and safety; running late; marketing; practice leaflets; communication; duties and non-surgical role of a nurse; record keeping; reception; clerical duties; working with patients and dentists; chair-side assisting; communication and teamwork; dental ethics; handling complaints; confidentiality; consent.

Vocabulary 1 21

Key 1 26

Unit 2 28

Prevence a zubní péče v komunitě; zubní kazy; dietní poradenství; vzdělávání v péči o zdraví zubů; preventivní a komunitní péče; zásady prevence, podpora zdraví, co brání zdravému chování, zubní kaz, DMFT index, mikrobiologie a zubní kazy, dieta a zubní kazy, fluorid, fluoróza, prevence u starších pacientů

Prevention and community dentistry; dental caries; dietary advice; dental health education; preventive and community dental practice; the philosophy of prevention; health promotion; barriers to healthy behaviour; dental caries; DMFT index; microbiology of dental caries; diet and dental caries; fluoride; fluorosis; prevention in elderly patients.

Vocabulary 2 32

Key 2 35

Unit 3 36

Anatomie a fyziologie; oběhový systém, trávicí systém; dentální anatomie a fyziologie; svaly, jazyk, slinné žlázy

Anatomy and physiology; circulatory system, digestive system; dental anatomy and physiology; dental muscles, tongue, salivary glands.

Vocabulary 3 46

Key 3 52

Unit 4 53

Patologie a mikrobiologie obecně a zvláště ve vztahu k ústní dutině; zánět a chorobné procesy; příčiny a prevence onemocnění zubů. Kazuistiky; kazy, onemocnění parodontu, výchova k dentálnímu zdraví

Pathology and microbiology, generally and specifically in relation to the oral cavity; inflammation and disease processes; causes and prevention of dental disease; case studies; caries; periodontal disease; dental health education.

Vocabulary 4 69

Key 4 76

Sterilizace a prevence infekcí; důležitost sterility a čistoty v ordinaci; přenášení infekce a prevence infekci; zdraví a bezpečí při práci ve vztahu k zubnímu lékařství; COSHH, RIDDOR, ionizující radiace; předpisy pro zacházení s odpadem; požární předpisy

Sterilisation and infection control; importance of sterility and cleanliness in the surgery; cross-infection, and infection control; health and safety at work in relation to dentistry; COSHH, RIDDOR; Ionising radiation; waste regulations; fire regulations

Vocabulary 5 98

Key 5 105

Unit 6 107

Dentální radiologie; pokročilé zobrazovací metody, konvenční tomografie, počítačová tomografie, magnetická rezonance, zobrazování pomocí ultrazvuku; dentální radiografie; principy a techniky, kompozice a zpracování filmu

Dental radiology; advanced imaging techniques; conventional tomography; computer tomography (CT); magnetic resonance imaging (MRI); ultrasonography. Dental radiography; principles and techniques; film composition; developing.

Vocabulary 6 119

Key 6 123

Unit 7 125

Anamnéza a vyšetření; prezentace obtíží; dentální anamnéza; zdravotní anamnéza; odebrání anamnézy a vyšetření; odborníci ve stomatologii; anamnéza; předchozí dentální anamnéza; předchozí zdravotní anamnéza; sociální anamnéza; vyšetření, plán léčby

Case taking and examination; presenting a complaint; the dental history; the medical history; history taking and examination; professionals complementary to dentistry; history; previous dental history; previous medical history; social history examination; treatment planning.

Vocabulary 7 130

Key 7 132

Unit 8 133

Psychologické aspekty dentální péče; společenské a psychologické vlivy na zubní péči; komunikace; péče o staré a nemohoucí osoby; zubní péče o staré pacienty; změny způsobené věkem; poskytování péče; péče o děti; dětský pacient; úzkostné dítě; dítě s bolestí zubu; ortodoncie; plán léčby; zubní péče o děti; změna chování; udržení změny; relaps; úzkost; bolest; organizace léčby dětí; zvládnutí chování dítěte; úrazy; péče o operační pole; děti se zvláštními potřebami

Psychological aspects of dental care; social and psychological influences on dental care; communication; care of elderly and disabled people; gerodontology; age changes; delivery of care; caring for children; the child patient; the anxious child; the child with toothache; orthodontics; treatment planning; paediatric dentistry; behaviour change; maintaining change; relapse; anxiety; pain; organising treatment for children; managing behaviour in children; traumatic injuries; maintenance of the operating field; children with special needs.

Vocabulary 8 141

Key 8 145

Unit 9 147

Naléhavé pohotovostní situace; souprava první pomoci; přístup a zhodnocení; základní podpora životních funkcí u dospělých; rozmanité stavy; mdloba; akutní bolest hrudníku; srdeční a dechová zástava; anafylaktický šok; záchvaty; hypoglykemie; akutní astma; vdechnutí cizího

Emergency situations; useful emergency kit; approach and assess; adult basic life support; miscellaneous conditions; fainting; acute chest pain; cardiorespiratory arrest; anaphylactic shock; fits; hypoglycaemia; acute asthma; inhaled foreign bodies; medical emergencies and drugs;

tělíška; naléhavé stavy v zubní praxi; urgentní stavy a léky; týmová péče; pohotovostní vybavení a léky; mdloby; akutní bolest na hrudi; kardiopulmonální zástava; anafylaktický šok; epilepsie; astma; vdechnutí cizího tělíška; cerebrovaskulární příhoda (mrtvice; typy urgentních situací, resuscitace a první pomoc, léková terapie	team care; emergency equipment and drugs; fainting; acute chest pain; cardiorespiratory arrest; anaphylactic shock; epilepsy; asthma; inhaled foreign bodies; cerebrovascular accidents (stroke); types of emergency; resuscitation, and first aid, drug therapy.
--	---

Vocabulary 9	164
Key 9	170

Unit 10	173
----------------------	-----

Parodontologie; mikrobiologie úst; plak; zubní kámen; etiologie onemocnění parodontu; chronický zánět dásní; klasifikace onemocnění parodontu; akutní onemocnění parodontu; prevence onemocnění parodontu; zásady léčby; nechirurgická léčba; minimálně invazivní léčba; chirurgie parodontu; chirurgie sliznice dásní; attachment a nové připojení; okluze a dlahování; poranění parodontu a endodoncia; zasažení furkace; struktura tkáně parodontu; etiologie a patogenese onemocnění parodontu; stádia léčby parodontu; fáze hygieny v léčbě	Periodontology; oral microbiology; plaque; calculus; aetiology of periodontal disease; epidemiology of periodontal disease; chronic gingivitis; classification of periodontal disease; chronic adult periodontitis; acute periodontal disease; prevention of periodontal disease; principles of treatment; non-surgical therapy; minimally invasive therapy; periodontal surgery; mucogingival surgery; reattachment; new attachment; occlusion and splinting; perio-endo lesions; furcation involvement; structure of the periodontal tissues; aetiology and pathogenesis of periodontal disease; stages in periodontal therapy; hygiene phase therapy
--	---

Vocabulary 10	180
Key 10	182

Unit 11	183
----------------------	-----

Medicína vztahující se k zubnímu lékařství; anémie; onemocnění srdce a cév; respirační onemocnění; gastrointestinální onemocnění; jaterní onemocnění; poruchy ledvin; onemocnění žláz s vnitřní sekrecí; onemocnění kloubů; novotvary na kůži; kožní lékařství; pacient s porušenou imunitou; neurologické poruchy; mozkové a cévní příhody - mrtvice; psychiatrie; všeobecné lékařství ve vztahu k zubnímu lékařství; odebrání anamnézy; kardiovaskulární systém; respirační systém; gastrointestinální systém; krevní systém; onemocnění ledvin; endokrinní poruchy; onemocnění pohybové soustavy; nervové poruchy; duševní poruchy; dermatologie; poruchy imunitního systému	Medicine relevant to dentistry; anaemia; cardiovascular disease; respiratory disease; gastrointestinal disease; hepatic disease; renal disorders; endocrine disease; joint disease; skin neoplasms; dermatology; the immunocompromised patient; neurological disorders; cerebrovascular accidents - strokes; psychiatry; general medicine of relevance to dentistry; history taking; cardiovascular system; respiratory system; gastrointestinal system; haematological system; renal disease; endocrine disorders; locomotor system disease; neurological disorders; psychiatric disorders; dermatology; immune system disorders.
---	--

Vocabulary 11	194
Key 11	200

Unit 12	202
----------------------	-----

Orální medicína; bolest obličeje; bolest spánkových kostí a dolní čelisti; onemocnění mízních uzlin krku a obličeje; ústní projevy neurologického onemocnění; kožního onemocnění; onemocnění zažívacího traktu; choroby krve; onemocnění endokrinního systému; infekce HIV a AIDS; premaligní poranění; rakovina úst; poškození úst způsobená léky; bakteriální infekce v ústech; virové infekce v ústech; ústní moučnivka; opakující se aftózní zánět	Oral medicine; facial pain; temporomandibular pain; cervico-facial lymphadenopathy; oral manifestations of neurological disease; oral manifestations of skin disease; oral manifestations of gastrointestinal disease; oral manifestations of haematological disease; oral manifestations of endocrine disease; oral manifestations of HIV infection and AIDS; premalignant lesions; oral cancer; drug induced lesions of the mouth; bacterial infections in
--	--

sliznice ústní dutiny; puchýřovité léze; bílé skvrny; abnormality rtů a jazyka; onemocnění slinných žláz; infekce dutiny ústní; lokální a systémové faktory predisponující infekci moučnivkou; potenciálně maligní poranění a stavy; rakovina úst; poruchy slinných žláz; Sjögrenův syndrom; oční symptomy; ústní symptomy; etiologické faktory změněné citlivosti úst; netypická bolest obličeje; bolestivost trojklaného nervu; opakující se migréna	the mouth; viral infections of the mouth; oral candidosis (candidiasis); recurrent aphthous stomatitis; vesiculo-bullous lesions; white patches; abnormalities of the lips and tongue; salivary gland disease; oral infection; local and systemic factors predisposing to candidal infection; potentially malignant lesions and condition; oral cancer; salivary gland disorders; Sjögren's syndrome; ocular symptoms; oral symptoms; aetiological factors in oral dysaesthesia; atypical facial pain; trigeminal neuralgia; periodic migrainous neuralgia (cluster headache); HIV infection and AIDS.
--	--

Vocabulary 12	211
Key 12	214
Unit 13	216

Záchovná stomatologie; plán léčby; bolest zubů izolace a kontrola vlhkosti; zásady přípravy zubu; otěr, obroušování a odírání; dočasné náhrady; bělení; léčba kořenových kanálků – nástroje, materiály; zubní ošetření pro čtyři ruce; důležitost udržení vlhkosti; způsoby kontroly vlhkosti; techniky restaurace; poskytnutí akrylátové protézy; důvody pro léčbu kořenů; důvody pro okamžitou náhradu	Restorative dentistry; treatment planning; dental pain; isolation and moisture control; principles of tooth preparation; attrition, abrasion, and erosion; temporary restorations; bleaching; root canal therapy; root canal therapy – instruments; root canal therapy – materials; four-handed dentistry; importance of moisture control; methods available to achieve moisture control; restorative techniques; acrylic denture provision; reasons for root treatments; reasons for immediate replacement.
--	--

Vocabulary 13	233
Key 13	239
Unit 14	242

Ústní chirurgie; zásady ústní chirurgie; kleště, páky a jiné nástroje; vytržení zubů; komplikace extrakce zubů; pooperační krvácení; šití; odstranění kořenů, odstranění neprořezaných zubů, odstranění zubů moudrosti, resekce kořenového hrotu; pomoc při ortodontcii; dento–alveolární chirurgie; infekce obličeje a zubů; biopsie; kryochirurgie; lasery; minimálně invazivní chirurgie; chirurgie obličeje a horní čelisti; rozšířená podpora životních funkcí při závažných zraněních; prvotní ošetření úrazu tváře a čelisti; posouzení zranění hlavy; zlomeniny dolní čelisti; zlomeniny ve střední části obličeje; zlomeniny nosu a lícních kostí; ošetření zlomenin v obličeji; zranění měkkých tkání obličeje; hojení tkání; faktory ovlivňující hojení; extrakce zubů; apicektomie; technika biopsie; šití; odstranění stehů; laserová chirurgie a kryochirurgie; infekce; šíření infekce; posouzení pacienta s infekcí; otoky úst, obličeje a krku; nádory—nezhoubné a zhoubné; rakovina úst; cysty na čelistích; úraz horní čelisti a obličeje; urgentní přijetí; Glasgowská škála komatu; urgentní ošetření horní čelisti a obličeje; zlomeniny kostry obličeje	Oral surgery; principles of surgery of the mouth; forceps, elevators and other instruments; the extraction of teeth; complications of extracting teeth; post-operative bleeding; suturing; removal of roots; removal of unerupted teeth; removal of third molars; apicectomy; helping the orthodontist; dento–alveolar surgery; dento–facial infections; biopsy; cryosurgery; lasers; minimally invasive surgery; maxillofacial surgery; advanced trauma life support; primary management of maxillofacial trauma; assessing head injury; mandibular fractures; mid-face fractures; nasal and malar fractures; treatment of facial fractures; facial soft-tissue injuries; tissue healing; factors influencing healing; exodontia; apicectomy; biopsy technique; suturing; suture removal; laser surgery and cryosurgery; infections; spreading infection; patient assessment in infection; swellings of mouth, face, and neck; tumours—benign and malignant; oral cancer; cysts of the jaws; maxillofacial trauma; emergency receiving; Glasgow Coma Scale; maxillofacial emergency action; facial skeleton fractures.
--	---

Vocabulary 14	254
Key 14	261

Praktická stomatologie; diagnóza bolesti dřeně; plán ošetření; léčba hluboké kariézní léze; zásady preparace kavity; plastické výplně; korunky; fazety; inleje a onleje; pevné můstky; pevné pohyblivé můstky; adhezivní můstky; opotřebenění zubu; bělení a mikroabrazie; endodoncie; chirurgická endodoncie; vztah k záchovné stomatologii; malá ústní chirurgie; seznam nástrojů, asistence dentisty, komplikace po extrakci, místní zánět kosti, jak se vyhnout pooperačním komplikacím	Operative dentistry; diagnosis of pulpal pain; treatment planning; management of the deep carious lesion; principles of cavity preparation; plastic restorations; crowns; veneers; inlays and onlays; fixed bridges; fixed-movable bridges; adhesive bridges; tooth wear; bleaching and microabrasion; endodontics; surgical endodontics; relationship within restorative dentistry; list of instruments; dental assistance; complications following extraction; localised osteitis; avoiding postoperative complications
---	--

Ortodoncie; ortodontická léčba a zvažení riziko kontra benefit; klasifikace a ukazatelé okluze v ortodoncii; zhodnocení a vyšetření pacienta; cefalometrie; zásady plánování léčby; ošetření chrupu ve vývoji; vyjímatelné aparáty; fixní ortodontické aparáty; funkční aparáty; malokluze; Angelova klasifikace malokluze; pokyny pro vyjímatelné zařízení; potřeba ortodontické léčby; metody léčení malokluze.	Orthodontics; risk/benefit considerations in orthodontic treatment; classification and occlusal indices in orthodontics; patient assessment and examination; cephalometrics; principles of treatment planning; management of the developing dentition; removable appliances; fixed appliances, functional appliances; malocclusion; the Angle's classification of malocclusion; instructions for removable appliance; needs for orthodontic treatment; methods of treating malocclusion.
---	---

Protetika; plán léčby; klinická stádia u snímatelných částečných zubních protéz; okamžité úplné zubní protézy; otisky pro úplné zubní protézy; záznam o skusu pro úplné zubní protézy; zkouška vsazení úplné zubní protézy; upevnění úplné zubní protézy; údržba protézy; čištění protézy; problémy a obtíže se zubní protézou; kandida a zubní protézy; zhotovování kopií zubních protéz; snímatelné náhrady; plánování léčby; změny následující po extrakci zubů; kompletní náhrady; částečné náhrady; přesné upevnění; kopírování protézy; hybridní protézy; okamžité náhrady; jiné protetické zařízení; opravy, obnovy vnitřní strany protézy a adice; poruchy lebky a dolní čelisti; protézy nesené implantátem; rady pacientům	Prosthetics; treatment planning; clinical stages for removable partial dentures; immediate complete dentures; impressions for complete dentures; recording the occlusion for complete dentures; trial insertion of complete dentures; fitting complete dentures; denture maintenance; cleaning dentures; denture problems and complaints; Candida and dentures; denture copying; overdentures; removable prosthodontics; treatment planning; changes following extraction of teeth; complete dentures, partial dentures; precision attachments; copy dentures; overdentures; immediate dentures; other prosthetic appliances; repairs, relines, and additions; craniomandibular disorders; implant-borne prostheses; advice to patients.
--	---

Podávání léků; místní analgezie, techniky, problémy a pokyny; sedace spojená s analgezií; sedace benzodiazepiny; benzodiazepiny - techniky; terapeutika; předepisování léků analgetika; protizánětlivé léky; léky proti depresi; sedativa; léky proti úzkosti, léky utišující, uspávací,	Administering medicines; local analgesia; local analgesia - techniques, problems and hints; sedation-relative analgesia; sedation-benzodiazepines; benzodiazepines - techniques; therapeutics; prescribing; analgesics; anti-inflammatory drugs; antidepressants; anxiolitics, sedatives,
--	--

uklidňující; antibiotika; analgezie, sedace a celková anestezie; předepisování léků a léčení; analgetika a nesteroidní protizánětlivé léky: aspirin, Ibuprofen, Paracetamol, opioidy, kodein; antibiotika; anxyolitika a hypnotika; prostředky pro místní léčbu; analgezie, sedace a celková anestezie; lokální anestezie; sedace; intravenózní sedace; celková anestezie; lokální anestezie, techniky uklidnění, rizika jednotlivých postupů, technika infiltrace, technika nervového bloku, nitrokostní technika, post anestetické vybavení, užití aspiračního zařízení, injekce do vaziva, nitrožilní sedace, extrakce v celkové anestezii u ambulantního pacienta, typy pro místní anestezii

hypnotics, tranquilizers; antibiotics; analgesia, sedation, and general anaesthesia; drug prescribing and therapeutics; analgesics and nonsteroidal anti-inflammatory drugs: Aspirin, Ibuprofen, Paracetamol, opioids, Codeine; antibiotics; anxiolytics and hypnotics; topical agents; analgesia, sedation, and general anaesthesia; local anaesthesia; sedation; intravenous (IV) sedation; general anaesthesia; drug prescribing; local anaesthesia, sedation techniques, hazards of the procedures; infiltration technique; nerve block technique; intraosseous technique; post-anaesthetic device; use of aspirating equipment; no Adrenaline; intraligamentary injection; intravenous sedation; outpatient GA extraction; advice on local anaesthesia.

Vocabulary 18 318

Key 18 323

Unit 19 326

Dentální materiály; vlastnosti dentálních materiálů; amalgám; pryskyřičné kompozitní výplňové materiály systémy adheze na dentin, pojivová činidla; skloionomery; cermety; pryskyřičí upravené skloionomery; cementy; otiskovací materiály; techniky otisku; slitiny pro lití; tvářené slitiny; dentální keramika; dentální materiály; biokompatibilita dentálních materiálů; dentální materiály a nástroje pro konzervaci; vlastnosti materiálů; dentální amalgám; pryskyřičné kompozity; sklo-ionomery; cermety; pryskyřičí upravené sklo-ionomery a podobné materiály; adhezní a pojivové prostředky; tmelící cementy, obložení a báze; dočasné cementy a opravy; materiály pro otisk; porcelán a keramika; lité a tvářené slitiny; materiál pro bázi protézy; polymery; materiály pro endodoncii; materiály pro implantáty; vosky; pečtidla pro fisury; parodontální materiály; tmelící materiály; dočasné korunky; materiály a zásady designu kavity

Dental materials; properties of dental materials; amalgam; resin composites; dentine-adhesive systems, dentine bonding agents; glass ionomers; cermets; resin-modified glass ionomers; cements; impression materials; impression techniques; casting alloys; wrought alloys; ceramics – dental porcelain; denture materials; biocompatibility of dental materials; dental materials and conservation instruments; properties of materials; dental amalgam; resin composites; glass ionomers; cermets, resin-modified glass ionomers, and similar materials; adhesion and bonding agents; luting cements, linings, and bases; temporary cements and restorations; impression materials; porcelain and ceramics; casting and wrought alloys; denture base material; polymer denture base materials; endodontic materials; implant materials; waxes; fissure sealants; periodontal materials; investment materials; temporary crown materials; materials and principles of cavity design

Vocabulary 19 338

Key 19 343

Anglicko-český slovník 344

Česko-anglický slovník 396

Literatura 448